

Οἱ Τρεῖς Νεομάρτυρες Ἀπόστολος, Ζαχαρίας καὶ Δημήτριος ἐξ Ἄνω Μουλίων

Τοὺς βλαστοὺς τῶν Μουλίων, καὶ τῆς Κρήτης ἀδάμαντας, σὺν τῷ θαυμαστῷ Ἀποστόλῳ, Ζαχαρίαν, Δημήτριον, τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις εὐσεβῶς, ὡς νέους Ἀθλοφόρους τοῦ Χριστοῦ· ἀναβλύζουσι γὰρ χάριτος δωρεᾶς, τοῖς εὐσεβῶς κραυγάζουσι· δόξα τῷ θαυμαστώσαντι ὑμᾶς, δόξα τῷ μεγαλύναντι, δόξα τῷ χορηγοῦντι δι' ὑμῶν, ἔλεος ἄνωθεν.

Στὴν ἐπιστημονικὴ σειρά «Κρητικὰ Χρονικὰ», τ. Η', 1954, σελ. 23, ἡ Κ. Τσατσαρωνάκη δημοσίευσε «Ἐκθεση ὠμοτήτων τοῦ 1866» στὴν ὁποία ἀναφέρεται: «Μούλια, Ἐκ τῶν 20 οἰκιῶν τὰς 10 ἔκαυσαν, τὴν Ἐκκλησίαν «Ἅγιοι Ἀπόστολοι» βεβηλώσαντες κατεύκασαν. Κατὰ τὸν Αὐγούστιον τοῦ 1867 συλλαβόντες τοὺς ὑποτεταγμένους Δημήτριον Μανουσάκην, Ἀπόστολον Χοιρομουριδάκην καὶ Ζαχάρην Κορνιλάκην δέσαντες τὰς χεῖρας, ἐξωρύξαντες τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπεκόψαντες τὰς χεῖρας, τὴν ῥίνα, τὰ ὦτα, τὰ χεῖλη ἀπεκεφάλισαν».

Μικρό 4/σέλιδο έντυπο μέ πληροφορίες τής περιοχής γιά τήν θυσία τών Άγιών κυκλοφόρησε ό π. Έμμ. Λεκάκης, Έφημέριος Ά. Μουλίων. Βιβλίο μέ αναλυτικές παρουσιάσεις συνέγραψε ό Πανοσιολ. Άρχιμ. Χρυσόστομος Παπαδάκης, Πρωτοσύγκελλος τής Ί. Μητροπόλεως μας, μέ τίτλο: «Τών Άγιών Τριών Κρητών Νεομαρτύρων τών έκ Μουλίων Άποστόλου, Δημητρίου καί Ζαχαρίου, βίος, άκολουθία, παρακλητικοί κανόνες, έκδοσις Ένορίας Ά. Μουλίων, 2004».

Οι ώμότητες είχαν έντονο χαρακτήρα. Οι χριστιανικές οίκογένειες τών Ά. Μουλίων άναγκάστηκαν νά φύγουν μόλις έντάθηκε ή έπανάσταση τοῦ 1866. Οι οίκογένειες τών Νεομαρτύρων, κατέφυγαν στο φαράγγι πάνω άπό τό Ζαρό στον Άγ. Νικόλαο.

Όταν έφθαναν στο Μουλιανό Πόρο, έπесαν σέ περίπολο τήν όποία άποτελοῦσαν Άξεντιανοί όθωμανοί, οι όποιοι φημιζονταν γιά τά βάρβαρα τους ένστικτα. Οι έφιπποι τής περιπόλου τους έφθασαν στήν περιοχή Άγ. Βασίλειος. Οι τρεῖς δέν κρατοῦσαν όπλα, ούτε δημιούργησαν συμπλοκή. Συνελήφθησαν ό Δημήτριος καί ό Άπόστολος. Άρνήθηκαν νά άλλαξοπιστήσουν καί τους υπέβαλλαν σέ φρικτά βασανιστήρια. Τους χτύπησαν άλύπητα, τους έκοψαν τά χέρια, τή μύτη καί τά αύτιά, τους έβγαλαν τά μάτια καί τέλος τους θανάτωσαν διά

σφαγῆς. Τὸν Ζαχαρία τὸν ἄφησαν τελευταῖο γιὰ νὰ δεῖ τὰ βασανιστήρια τῶν ἄλλων καὶ νὰ λυγίσει. Συνέβη ὅμως τὸ ἀντίθετο, γι' αὐτὸ ἀφοῦ τοῦ πέρασαν γύρω ἀπὸ τὴν μέση ἓνα σχοινί, τὸ ἔδεσαν στὴ σέλα ἑνὸς ἀλόγου καὶ τὸν ἔσερναν μὲ ταχύτητα πάνω στὰ βράχια καὶ τὰ κλαδιά. Κρατήθηκε ἀπὸ τὸν κορμὸ μιᾶς ἀγριαχλαδιᾶς καὶ τότε τοῦ ἔκοψαν μὲ σπαθί καὶ τὰ δυὸ χέρια. Ἐκεῖ τὸν ἀποτέλειωσαν χτυπώντας τον στὸ κεφάλι ἑπτὰ φορές. Αὐτὲς οἱ ἑπτὰ σπαθιὲς φαίνονται στὸ κρανίο του. Κάποιοι χριστιανοὶ ἔσπευσαν στοὺς τόπους τοῦ μαρτυρίου. Δίπλα ἀπὸ τὸν τόπο ποὺ μαρτύρησαν οἱ δυὸ πρῶτοι, βρισκόταν ἓνα ρυάκι. Στὴν κοίτη του ποὺ ἦταν τὸ χῶμα μαλακὸ ἔσκαψαν πρόχειρα καὶ ἔθαψαν καὶ τοὺς τρεῖς.

Κάθε βράδυ παρουσιάζονταν τρία φῶτα πάνω ἀπὸ τὸν τόπο τῆς ταφῆς. Ἄλλαξε ὁ ροῦς τοῦ ρυακιοῦ καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μὴν παρασύρουν τὰ νερά τὸ ἀπαλὸ χῶμα τῶν τάφων καὶ παρασύρουν τὰ ἱ. σκηνώματα. Μὲ ἐνύπνιο σὲ συγχωριανὸ τους, ζήτησαν οἱ Ἅγιοι νὰ γίνει ἡ ἐκταφή τους καὶ νὰ μεταφερθοῦν τὰ ἱ. λείψανα στὸ Ν. τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων. Ἐγινε ἡ ἐκταφή καὶ τοποθετήθηκαν τὰ λείψανα σὲ ἓνα σεντούκι. Μεταφέρθηκαν στὸ Ναὸ τοῦ χωριοῦ καὶ τοποθετήθηκαν στὴν ἀριστερὴ κόγχη πρὸ τοῦ ἱ. Βήματος. Μὲ τὸν καιρὸ, ἄρχισε νὰ παρουσιάζεται πάνω ἀπὸ τὸ σεντούκι ἓνα παράδοξο θέαμα, ἐμφανίστηκε ἰστός ἀράχνης ποὺ μέρα μὲ τὴ

μέρα πύκνωνε και πάνω σ' αυτόν σχηματίστηκαν τα πρόσωπα τῶν Ἁγίων.

Μετά τό μαρτύριο, οἱ ὀθωμανοί δέν εἶχαν ἡσυχάσει, γι' αὐτό και προξένησαν δεινά στίς οἰκογένειες τῶν Ἁγίων, ὅπως ἡ ἀπαγωγή μιᾶς ἀπό τίς τρεῖς θυγατέρες τοῦ μάρτυρα Ζαχαρία, πού τήν ἔλεγαν Παπαδιά, τήν ὁποία πούλησαν σκλάβα στήν Κων/πολη. Ἐκεῖ παντρεύτηκε κάποιο χριστιανό και ἔκανε οἰκογένεια. Αὐτή εἶδε σέ ἐνύπνιο τόν πατέρα της, ὁ ὁποῖος τῆς εἶπε νά σκάψει ὁ Ἰωσήφ Χασουράκης, τότε παιδί, (διππάπους τοῦ σημερινοῦ Ἐφημερίου Ἰ. Μουλίων, π. Ἰωάν. Χασουράκη) μέσα στήν Ἐκκλησία και στόν τόπο ὅπου εἶχαν τοποθετηθεῖ ἀρχικά τά ἁγ. λείψανα, διότι θά εὔρισκαν ἀγίασμα μέ τό ὁποῖο θά γίνονταν πολλές θεραπείες. Ἡ Παπαδιά ἦλθε ἀπό τήν Κων/πολη και διηγήθηκε τό ἐνύπνιό της. Πράγματι, σέ βάθος δυό μέτρων, βρέθηκε τό ἀγίασμα και πολλοί ἀσθενεῖς ἔρχονταν ἀπό πολλά μέρη τῆς Κρήτης και γιαιρεύονταν. Ὁ χῶρος αὐτός τοῦ ἀγιάσματος σήμερα εἶναι προστατευμένος.

Τό 1946, ὁ π. Μιχ. Τσαφαντάκης ἐφημέριος τῆς Ἐνορίας, ἔβαλε τόν ἀνιψιό του Κων. Π. Ἀποστολάκη νά ἀντικαταστήσει φθαρμένο σοβά στά χαμηλά μέρη τοῦ Ἰ. Βήματος. Χτυπώντας κατάλαβε ἀπό ὑπόκωφο θόρυβο πού ἄκουσε, ὅτι μέσα στόν τοῖχο ὑπῆρχε κενό. Φώναξε τό θεῖο του Ἱερέα και ἀφοῦ ἀφαίρεσαν τό λεπτό κτίσμα, βρῆκαν τό ἐντοιχισμένο ντουλαπάκι

καί μέσα σ' αυτό τό σεντούκι μέ τά ἄγ. λείψανα. Καθώς τό ἄνοιξαν, ὁ Ναός πλημμύρισε ἀπό ἔντονη θεία εὐωδία ἢ δέ ὄροφή τοῦ Ναοῦ, γέμισε μυροβόλες σταγόνες ἀγιάσματος. Τό σεντούκι εἶχε ὑποστῆ φθορά καί θεώρησαν καλύτερο νά τοποθετήσουν τά λείψανα, μέσα σέ μεταλλικό δίσκο καί στή συνέχεια νά τά βάλουν στό ἴδιο κούφωμα.

Στίς 23 Αὐγούστου 1981, λειτούργησε στά Μούλια ὁ μακαριστός Μητροπ. Γορτύνης καί Ἀρκαδίας Κύριλλος, ἔγινε τό ἄνοιγμα τῆς μικρῆς αὐτῆς κρύπτης καί ἡ μετακομιδῆ τῶν λειψάνων στόν κυρίως Ναό.

Στίς 23 Αὐγούστου 2011, ὁ Σεβ. Μητροπ. Γορτύνης καί Ἀρκαδίας Μακάριος, τέλεσε μέ τεμάχια τῶν ἱ. λειψάνων τῶν Ἁγ. Τριῶν Νεομαρτύρων τά ἱ. ἐγκαίνια τοῦ πρὸς τιμὴν τους ἀνεγερθέντος Ἱ. Ναοῦ στά Ἱ. Μούλια, μέ δαπάνες τῶν ἐκ τῶν συγγενῶν τῶν Ἁγίων, Κων/νου Ἀποστολάκη καί Ἐμμ. Ἀναγνωστάκη.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ Ἱ. Ν. ΑΓ. ΤΡΙΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΜΟΥΛΙΑ

Στις 21-8-2011, ἡμέρα μνήμης των τριῶν νεομαρτύρων Ζαχαρία, Αποστόλου καὶ Δημητρίου ἀπὸ τα Μούλια, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος τέλεσε, με ἱ. λείψανα των ἐν λόγῳ Ἀγίων, τα ἐγκαίνια του νέου ναοῦ πρὸς τιμὴν τους, στα Μούλια.

Το ναό αυτό ανήγειραν με έξοδά τους οι κ. κ. Κων/νος Αποστολάκης και Εμμ. Αναγνωστάκης, από τα Μούλια. Ο Σεβ. απένειμε σ' αυτούς και στον Εφημέριο της Ενορίας π. Ιωάννη Χασουράκη, εύφημες μνείες τις Ι. Μητροπόλεως.

Στην είσοδο του ναού αποκαλύφθηκε πλάκα με χαρακτηριστικό κείμενο από έκθεση των ωμοτήτων του έτους 1867, που περιγράφει το φρικτό μαρτύριο των τριών μαρτύρων της πίστης: **«Μούλια, Έκ τῶν 20 οίκιῶν τὰς 10 ἔκαυσαν, τὴν Ἐκκλησίαν «Ἅγιοι Ἀπόστολοι» βεβηλώσαντες κατεύκασαν. Κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1867 συλλαβόντες τοὺς ὑποτεταγμένους Δημήτριον Μανουσάκην, Ἀπόστολον Χοιρομουριδάκην καὶ Ζαχάρην Κορνιλάκην δέσαντες τὰς χεῖρας, ἐξωρύξαντες τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπεκόψαντες τὰς χεῖρας, τὴν ῥίνα, τὰ ὦτα, τὰ κεῖλη ἀπεκεφάλισαν».** «Κρητικά Χρονικά», τ. Η', 1954, σελ. 23.-